

Perioodi 2014-2020 MULD kohustus:

EESMÄRK

Toetuse üldeesmärgiks on tagada erodeeritud ja turvasmuldade jätkusuutlik kasutamine ning muldade degradatsiooni minimeerimine, spetsiifilisteks eesmärkideks on kasvuhoonegaaside emissiooni piiramine, mullaerosiooni (sh deflatsiooni e. tuuleerosiooni) piiramine, toitainete leostumise vähendamine ning mulla orgaanilise aine sisalduse säilitamine ja suurendamine. Toetus suunab keskkonnasõbraliku majandamise toetuse saajaid oma turvas- ja erodeeritud muldadega põldude aktiivse harimise asemel leidma alternatiivseid mulda säästvaid kasutusvõimalusi nagu nt loomakasvatus ja karjatamine, mesilaste pidamine, viljapuu- ja marjakasvatus jm.

Mulla degradatsioon ehk mulla degradeerumine on mulla viljakuse vähenemine orgaanilise ja mineraalosa muundumise, mõningate ainete eemaldumise ning tallamise tagajärjel.

Toetusõiguslikkuse nõude rikkumisel toetust ei maksta või see tühistatakse täielikult. Baasnõuete ja toetatavate nõuete puhul hinnatakse nõude rikkumist kolmest aspektist lähtuvalt:

- a) *Raskus* sõltub eelkõige selle tagajärgede olulisusest. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt tagajärgede mõjust eesmärgile:

Koefitsiendid alla 0,3 - mõju nõude eesmärgile vähene.

Koefitsiendid 0,3...0,5 - mõju nõude eesmärgile oluline.

Koefitsiendid üle 0,5 - mõju nõude eesmärgile väga oluline.

- b) *Ulatus* sõltub eelkõige selle mõjust kogu tegevusele. Määratakse % taotletud toetusõiguslikust maast, millises ulatuses oli rikkumine. Mida suurem %, seda suurem on mõju kogu tegevusele.

- c) *Kestus* sõltub eelkõige selle mõju ajalisest ulatusest või sellest, kas seda mõju on võimalik mõistlike vahenditega lõpetada. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt mõju kestvusest ja mõju lõpetamisest:

Koefitsiendid alla 0,3 - mõju kergesti eemaldatav või mõju lühiajaline.

Koefitsiendid 0,3...0,5-mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline.

Koefitsiendid üle 0,5 - mõju püsiv.

Toetussummat vähendatakse protsendi võrra, mis leitakse raskuse ja kestuse koefitsientide ja ulatuse protsendi korrutamisel.

Igale nõudele on arvestatud vaikumisi maksimum vähenduse % toetussummast. Eestleitud olukorda arvesse võttes võib erandjuhtudel hinnata maatriksist erinevalt. Juhul, kui tegemist on raske rikkumisega, siis võib % olla suurem kui maksimumina määratud. Kui tegemist on ränga rikkumisega (pettus, tahtlik rikkumine) võib raskuse ja kestuse koefitsiente muuta selliselt, et taotleja jääb toetusest ilma.

Korduvus - käesoleva aasta rikkumine korrutatakse selle või sarnase nõude rikkumiste arvuga.
Rikkumine teist korda, siis x 2 jne.

Näide: käesoleval aastal nõude rikkumine toetussummast 4%, nõuet kontrolliti ka kaks aastat tagasi ja leiti rikkumine, mille puhul vähendamine toetussummast oli 7%. Sellisel juhul on tegemist korduvusega ja rikkumine leitakse järgmise tehte abil: $4\% \times 2 = 8\%$. Aluseks võetakse käesoleva aasta % seetõttu, et kui taotleja on küll rikkunud, kuid väiksemas ulatuses kui varem, siis tähendab, et ta on kasutusele võtnud parandusmeetmeid.

Alates 2015. aastast nelja eelneva aasta jooksul (st alates 2011. aastast) sama nõude rikkumisel, sõltumata millise meetme raames nõuet rikuti, märgitakse korduvus ühe korra kuni 2015. aastani.

Näide: perioodi 2007-2013 LKT toetuse raames rikuti 2012. ja 2014. aastal rohumaa ülekarjatamise nõuet. 2015. aastal võtab taotleja MULD 2014+ kohustuse ja rikub 2015. aastal sama nõuet uuesti, siis korduvus määratakse kaks korda, mitte kolm.

BAASNÕUE:

1. Taotleja täidab kohustuseperioodi jooksul kogu majapidamise põllumajandusmaal ja põllumajanduslikus tegevuses maaeluministri 17. aprilli 2015. a määruse nr 32 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus ning noore põllumajandustootja toetus“ §-s 12 sätestatud püsirohumaa säilitamise tava.

RASKUS	Koef. 0,2 suureneb mulla degradatsioon.
ULATUS	Rikkumist arvestatakse kogu põllumajandusmaast.
KESTUS	Koef. 0,2. Rohumaa maakasutusega TPR on üles haritud või ei ole täidetud püsirohumaa tagasirajamise kohustust.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 4% toetussummast.

Ulatuse arvestamisel võetakse arvesse maa pindala, kus on rikitud TPR säilitamise tingimusi ja/või maa, kus ei ole täidetud püsirohumaa tagasirajamise kohustust

TOETATAVAD NÕUDED:

1. Maa tuleb hoida rohukamara all, mis peab olema rajatud hiljemalt esimese kohustuseaasta 15. juuniks.

RASKUS	Koef. 0,2 Kui kultuur pole rajatud 15.juuniks, kuid kontrolli hetkeks kultuur rajatud. Väldib muldade degradatsiooni. Erodeeritud muldade kõige erosiooniohtlikum periood on künnist kuni taimkatte kujunemiseni.
ULATUS	Rikkumist arvestatakse „MULD“ toetust taotletud ja toetusõiguslikel (massiivid vastava märkega) põldude pinnast.
KESTUS	Koef. 0,2. Kui kultuur ei ole rajatud 15. Juuniks, kuid kontrolli hetkeks on rajatud, ei oma meetmele olulist püsivat mõju

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 4% toetussummast.

2. Maa rohukamara kahjustamine maa ülekarjatamise tõttu on keelatud.

RASKUS	Koef. 0,3 Suureneb mulla degradatsioon.
ULATUS	Rikkumist arvestatakse „MULD“ toetust taotletud ja toetusõiguslikel (massiivid vastava märkega) põldudel.
KESTUS	Koef. 0,3. Ülekarjatamise korral taimik on reeglina võimeline taastuma

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 9% toetussummast.

3. Taotleja võib rohukamarat uuendada ainult otsekülvi ja pealekülvi teel. Turvasmuldadel rohumaa uuendamine on lubatud üks kord kohustuseperioodi jooksul randaalimise ja freesimise teel (nõue hakkab kehtima alates 15.juuni 2015).

RASKUS	Koef. 0,3 väheneb muldade orgaanilise aine sisaldus ja suureneb mulla väljakurnamine, mullaerosioon. Kõige erosiooniohtlikum periood on künnist kuni taimkatte kujunemiseni. Seega on oluline, et taimikut ei uuendataks mullaharimise teel. Kuna turvasmuldade kasutamisel turvas laguneb ja mineraliseerub, tuleks vältida või vähendada turvasmuldade harimist. Turvasmuldade intensiivne harimine on ka oluliseks kasvuhoonegaaside allikaks.
ULATUS	Rikkumist arvestatakse „MULD“ toetust taotletud ja toetusõiguslikel (massiivid vastava märkega) põldude pinnast.
KESTUS	Koef. 0,3 Taimik uueneb, kuid künni ja taimiku uuenemise vahel on oht mullaerosioonile. Turvasmuldadel intensiivne harimine põhjustab turba lagunemist ja mineraliseerumist.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 9% toetussummast.